

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет Економічний

(назва)

Кафедра Економіки, підприємництва та управління підприємствами

(назва)

ЛІДЕРСТВО ТА ПАРТНЕРСТВО В БІЗНЕСІ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалаврів

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(шифр і назва напрямку)

Дніпро -2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: ст. викл. Тімар І.В.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

«25» квітня 2017 року, протокол № 8

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Лідерство та партнерство в бізнесі» складена відповідно до Освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, що затверджена Вченою радою Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол від 26 квітня 2017 р. № 12).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, типи, інструменти лідерства та забезпечення тривалого ділового партнерства у підприємницькій діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки:

Теоретичною базою вивчення дисципліни «Лідерство та партнерство в бізнесі» є «Основи підприємницької діяльності», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Менеджмент».

Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Лідерство та етичні засади ділових стосунків

Змістовий модуль 2. Комунікації та партнерство у підприємницькій діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Лідерство та партнерство в бізнесі» є формування у студентів системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів лідерства керівником та забезпечення тривалого ділового партнерства в підприємницькій діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Лідерство та партнерство в бізнесі» є оволодіння основними поняттями й концепціями теорії лідерства; визначати переваги та загрози лідерської поведінки в підприємницькій діяльності; формування системного уявлення про лідерство в підприємницькій діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати : про сутності лідерства, історії розвитку відповідних теорій їх перевагах і недоліках; особливості різних стилів лідерства; передумови ефективного лідерського впливу; про основні етапи формування команди; ціннісні, критеріальні та поведінкові переваги партнера у діловому спілкуванні; процеси внутрішньої динаміки команди при переході від одного етапу розвитку до іншого;

вміти : обирати ефективні методи та прийоми управлінського впливу; формувати власний імідж; визначати свій стиль лідерства; визначати готовність колективу до формування команд; визначати сфери спільних інтересів та цінності для побудови ефективних партнерських стосунків; вести дискусію й управляти аудиторією, здійснювати ділові переговори з урахуванням особливостей комунікаційної ситуації, етичних вимог та психологічних закономірностей переговорного процесу; визначати заходи щодо підготовки публічного виступу; здійснювати презентацію ділової інформації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години/ 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Лідерство та етичні засади ділових стосунків

Тема 1. Проблема лідерства у сучасному бізнесі

Сутність підприємництва та його види. Феномен "лідерство": поняття й сутність. Функції лідера, його особистісні характеристики. Організаційне лідерство.

Тема 2: Теорії лідерства

Еволюція теорії лідерства. Зарубіжні теорії лідерства.

Тема 3. Джерела, види та інструменти влади

Визначення й природа влади. Джерела індивідуальної влади. Використання влади при прийнятті стратегічних рішень. Потреба в досягненні й потреба у владі.

Тема 4: Лідерство як груповий процес

Поняття групи. Класифікація груп. Поняття про групову динаміку. Сутність та специфіка процесу прийняття групового рішення.

Тема 5: Імідж лідера. Гендерні особливості лідерства

Структура образу лідера. Імідж керівника-лідера та його складові. Гендерні аспекти лідерства.

Змістовий модуль 2.

Комунікації та партнерство у підприємницькій діяльності.

Тема 6: Сутність та форми ділового партнерства

Причини й умови розвитку партнерства в діловому світі. Порівняльні характеристики й категорії ділових партнерів. Фактори надійності ділових відносин.

Тема 7: Довіра в колективі як основа ділового партнерства

Довіра як ключовий фактор ефективності ділового партнерства. Фактори довіри. Ознаки обману: вербальні й невербальні.

Тема 8: Комунікаційний процес в організації та ефективність управління

Визначення сутності та змісту комунікації в організації. Комунікація як структура організації. Структура комунікаційного процесу, його змістовні елементи.

Тема 9: Форми впливу на партнерів по спілкуванню

Неімперативні та імперативні форми впливу. Психологічні прийоми впливу на партнерів по спілкуванню. Сприйняття та оцінка партнерів по спілкуванню один одного.

Тема 10: Організаційно-психологічні основи переговорного процесу

Підготовка концепції та сценарію переговорів. Морально-психологічна підготовка членів робочої групи до переговорного процесу. Морально-психологічна підготовка членів робочої групи до переговорного процесу.

Тема 11: Презентація як інструмент формування спільності бачення у бізнесі

Роль та сутність презентації у бізнесі. Структура презентації. Принципи оформлення слайдів.

Тема 12: Ораторське мистецтво лідера

Історія ораторського мистецтва. Підготовка до публічного виступу. Текст як послідовність знаків. Оцінка аудиторії.

3. Рекомендована література

3.1. Базова література:

1. Бендас Т.В. Психология лидерства: учебн. пособ. / Т.В. Бендас. – СПб.: Питер, 2009. – 448 с.
2. Борисова Е. Эффективные коммуникации в бизнесе / Е. Борисова. – СПб.: Питер, 2005. – 208 с.
3. Вергилес Э.В. Теория лидерства / Э.В. Вергилес. – М.: Московский международный институт эконометрики, информатики, финансов и права, 2003. – 42 с.
4. Дороніна М.С. Культура ділового спілкування і партнерства: навч. посіб. / М.С. Дороніна, А.В. Доронін. – Х.: Видавництво ХНЕУ, 2008. – 204 с.
5. Семпсон З. Бизнес-презентация. Творческие идеи для блестящего выступления / З. Семпсон. – М.: Альпина, 2004. – 156 с.

3.2. Додаткова література:

1. Адаир Д. Искусство управлять людьми и самим собой / Д. Адаир. – М.: Эксмо, 2006. – 656 с.
2. Бренд-лидерство: новая концепция брендинга / пер. с англ. Н.В. Кияченко, А.Н. Москвичева, Ю.А. Быстрова. – М.: Изд. Дом Гребенникова, 2003. – 374 с.
3. Власова А.М. Організаційна поведінка : навч. посіб./ А.М.Власова, М.В.Савчук. – К.: КНЕУ, 1998.– 96 с.

4. Гибсон Дж. Л. Лидерство: Теории и модели / Дж. Л. Гибсон, Дж. Иванцевич, Дж. Х. Доннелли-мл. // Организации: поведение, структура, процессы ; пер. с англ. – [8-е изд.]. – М. : ИНФРА-М, 2000. – С. 361-424.

5. Гоулман Д. Эмоциональное лидерство: Искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта / Дэниел Гоулман, Ричард Бояцис, Энни Макки; Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 301 с.

6. Дайл Д.М. Трансформационное лидерство / Д. Дайл, Дж. П. Кенджеми, К.Жд. Ковальски // Психология современного лидерства: Американские исследования. – М. : Когито-Центр, 2007.– С.23-31.

7. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління : навч. пос. / Т.В. Дуткевич. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 456 с.

8. Заболотна В.О. Основи лідерства в контексті вміння спрямовувати зусилля працівників організації на досягнення мети // Психологічні основи управління персоналом : навч. посіб. / В.О. Заболотна. – К. : Гнозис, 2010. – С. 86-112.

9. Карамушка Л.М. Формування конкурентоздатної управлінської команди (на матеріалі діяльності освітніх організацій) : монографія / Л.М. Карамушка, О.А. Філь. – К. : ІНКОС, 2007. – 268 с.

10. Кенджеми Дж.П. Формирование, упадок и возрождение доверия в организации / Дж. П. Кенджеми, Дж. Райс, К.Дж, Ковальски Лидерство. Психологические проблемы в бизнесе: По материалам американских исследований /Редакторы-составители К. Ковальски, Дж. Кенджеми. – Дубна: Издательский центр «Феникс», 1997. – С. 59-71.

11. Мейджер Ч. Кто такой харизматический лидер? / Ч. Мейджер // Психология современного лидерства: американские исследования. – М. : Когито-Центр, 2007. – С. 91-110. 17. Москвичов С.Г. Введение в психологию управления/ С.Г.Москвичев. – Киев-Сан-Франциско, 2005. – 296 с.

12. Уткин Э. А., Кочеткова А.И. Управление персоналом в малом и среднем бизнесе / Э. Уткин, А. Кочеткова. – М.: АКАЛИС, 1996. – 207 с.

13. Фраймут Й. Страх в работе менеджеров / Й. Фраймут ; пер. с нем. – Х.: Изд-во Гуманитарный Центр, 2005. – 416 с..

3.3. Методичні рекомендації:

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Лідерство та партнерство в бізнесі» . – додається в НМКД.

2. Методичні матеріали до практичних занять з дисципліни «Лідерство та партнерство в бізнесі» – додається в НМКД.

3.4. Інформаційні ресурси:

Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).

Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського - www.biblvnad.org.ua

Закони України – <http://meta-ukraine.com>

Верховна Рада України – <http://www.rada.kiev.ua>

Міністерство освіти та науки України – <http://www.education.gov.ua/>

Науково-методичні центри: вищої освіти, середньої освіти, професійно-технічної освіти, головний інформаційно-обчислювальний центр Міносвіти і науки України – Колишній Інститут змісту і методів навчання – <http://www.ictme.edu-ua.net/>

Офіційний сайт Верховної Ради України / www.rada.gov.ua

Офіційний сайт Міністерства економіки України / www.me.gov.ua

Офіційний сайт Державного комітету статистики України / www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського / www.biblvernad.org.ua

<http://www.aib-world.org/trademission.shtml>

<http://www.bcemag.com>

<http://www.economist.com>

<http://www.ibisa.Bizland.com>

Освітні ресурси України – <http://meta-ukraine.com/topics.asp?t=12>

Освіта в Україні – Інтернет-сервіс для установ освіти України – <http://www.edu-ua.net/>

Українські навчальні та наукові інститути – <http://www.ukma.kiev.ua/ICC/wwwscint.html>

Міжнародна освітня та ресурсна мережа – <http://www.kar.net/-iearn>

Українська преса в Інтернеті – <http://UAMedia/visti.net/link/>

Наукові журнали – <http://www.karelia.ru/psu/-eflov/online/e.html>

Бібліотечний світ України – www.ukrlib-world.kiev.ua

Бібліотеки світу – <http://staffweb.library.van-derbilt.edu/breeding/>

Національна бібліотека України ім. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>

Наукова бібліотека НаУКМА – <http://www.ukma/kiev.ua/ukmalib>

Державна освітянська бібліотека України – <http://www.edu-ua.net/library/>

Загальнодоступні російські електронні бібліотеки – <http://www.ore.ru/-patrikev/liblib/liblist.htm>

Бібліотека Мошкова – <http://www.lib.ru>

«Лавка языков» - www.russ.ru

Український літературний журнал – <http://ukrlit.iscool.net/>

"Український Центр" - освітньо-інформаційний ресурс Бібліотека. Форум. Галерея. Блог. <http://www.ukrcenter.com>

Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>

Обласна універсальна наукова бібліотека (м. Кіровоград) <http://library.kr.ua>

Науково-технічна бібліотека. Читальня on-line. <http://library.tu.edu.te.ua>

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Підсумкова атестація з навчальної дисципліни «Лідерство та партнерство в бізнесі» – залік

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Діагностика знань студентів здійснюється з допомогою:

- 1) усних опитувань на практичних заняттях;
- 2) письмових контрольних робіт;
- 3) письмових тестових завдань;
- 4) виконання реферативних завдань.

Критерії успішності

Оцінки «зараховано» (А) заслуговує студент (студентка), який (яка) виявив (виявила) всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений (ознайомлена) з основною і додатковою літературою. Зазвичай, оцінка «відмінно» ставиться студентам, які засвоїли основні поняття та принципи сучасної економічної теорії, вільно оперують економічними категоріями та інтерпретують графічні економічні моделі, усвідомлюють зв'язки між основними економічними явищами та процесами, творчо та коректно використовують їх при розв'язанні задач.

Оцінки «зараховано» (В, С) заслуговує студент (студентка), який (яка) виявив (виявила) повне знання навчального матеріалу, успішно виконав (виконала) передбачені програмою завдання, засвоїв (засвоїла) рекомендовану основну літературу. Як правило, оцінка «добре» виставляється студентам, які засвідчили системні знання понять та принципів економічної теорії і здатні до їх самостійного поповнення та оновлення під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили певні неточності, пропуски, помилки, які зумовили некоректність окремих результатів та висновків.

Оцінки «зараховано» (Д, Е) заслуговує студент, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, частково впорався з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої основної літератури. Зазвичай, оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили суттєві помилки в усних відповідях та при виконанні завдань контрольних робіт, мали серйозні труднощі у спробах усунути ці помилки самостійно.

Оцінка «незараховано» (FХ) виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною літературою. Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється студентам, у яких відсутні знання базових положень сучасної економічної теорії або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійної діяльності.